

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע נופות** 67

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"וַיִּזְעַקוּ אֶל ד' בְּצַר לָהֶם מִמַּצְקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם"

אם צבור שלם פונה אל הקב"ה הוא לא מואס בתפילת רבים אפילו אם יש רשעים בתוכם. מתוך הרצאה של הרב אמנון יצחק

רזונו ומה שהוא אכל היו רואים, בלי רנטגן. וזה כאשר צדיק אחד משתדל! ואם צבור שלם פונה אל הקב"ה, הקב"ה אינו מואס בתפילת רבים, אפילו רשעים בתוכם. ועדיף שיש רשעים בתוכם! כמו החלבנה וסממני הקטורת. אבל צריך להתפלל, להתחנן על נפשנו. צריך לבקש מהקב"ה. אבל זה לא מספיק. צריך גם לשנות את המעשים. ה' לא מסתכל רק על השק והתענית. הוא מסתכל גם אם שבו מדרכם הרעה, או לא שבו. אחרת זה בבחינת: 'והמודה ואינו עוזב כטובל ושרץ בידו' (רש"י איכה ג' מא). כמו שנאמר (תענית טז א): 'אמר רב אדא בר אהבה: אדם שיש בידו עבירה ומתודה ואינו חוזר בה, למה הוא דומה? לאדם שתופס שרץ בידו, שאפילו טובל בכל מימות שבעולם לא עלתה לו טבילה - זרקו מידו, כיון שטבל בארבעים סאה, מיד עלתה לו טבילה. שנאמר: "ומוֹדָה נְעֻזְב יִרְחָם" (משלי כח יג) ואומר: "נִשְׂא לְכַבְּנוּ אֶל-לִפְפֵּיִם אֶל-אֶל בְּשָׂמִים" (איכה ג מא)'

אנחנו לא יודעים אם היא חתומה בטיט או חתומה בדם. אנחנו צריכים להשתדל להתפלל, לחזור בתשובה, לתת צדקה, כמו שאנחנו אומרים כל הזמן בראש השנה, יום כפור: 'ותשובה וצדקה ותפילה מעבירים את רוע הגזרה'.

מה הציל אותנו בכל הדורות? רק זה! "וַיִּזְעַקוּ אֶל ד' בְּצַר לָהֶם מִמַּצְקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם" (תהלים קז יט) אבל אם לא זועקים, אם צועקים על הצבא ועל שרון

בעשרות השנים שזכינו לחיות בעולם הזה אנחנו רואים שבכל יום ויום, לא רק בכל דור ודור, עומדים עלינו לכלותנו והקב"ה מצילנו מידם. כך זה כבר שלשת אלפים שלש מאות ושבע עשרה שנה. אנחנו עם מושגח. אם עם ישראל לא היה מושגח, הוא היה נאבד ומתאדה מזמן. ממלכות, מעצמות, קיסריות, נמחקו, אין להם זכר רק בכמה דפי הסטוריה. והעם היהודי הקטן, הרדוף כל ימיו, בגלל עונותיו, אבל עם הבטחה אלוקית של "וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיבִיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלְתֶּם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתְּם" (ויק' כו מד) ממשיך ומפלט דרך בין כל הגזרות, הרציחות והפוגרומים, עד שיגיע לגאולה השלמה.

השאלה היא מי יהיו הזוכים? אנחנו נמצאים במצב שהוא לא פוליטי. זה לא פוליטיקה. זו תורה. המצב שאנחנו נמצאים בו זה לא דפי עתון שקוראים כל יום. זה דפים שנמצאים בנביאים כבר לפני אלפיים שנה ושם נאמר שזה מה שיקרה לנו, בגלל עונותינו. בעתון לא יודעים מה יהיו החדשות מחר. פה זה כתוב. חדשות שכתובות מראש. ידוע מה יהיה. השאלה מי יהיה ואיפה. ואי אפשר לברוח מהכתוב. אין כזה דבר לברוח ממה שצפוי. 'הגזרה צוחקת להשתדלות'. כשיש גזרה ממש, הגזרה עומדת בצד וצוחקת על המשתדלים לברוח ממנה. כי אי אפשר לברוח ממנה!.

אדם שצועק לקב"ה תציל, תושיע, תהיה מגן, אבל הוא לא שינה את המעשים שלו, זה רק מכעים כלפי שמיא עוד יותר. בשביל מה יושיע הקב"ה? בשביל שתוכל לעשות עוד עבירות? הקב"ה רוצה להושיע את עמו, רוצה לגאול את עמו, אך אנו "עם קשה ערף" (שמות לב ט). אנחנו חושבים שאנחנו מספיק צדיקים, אנחנו חושבים שכבר חזרנו בתשובה, אנחנו חושבים שאין לנו מה לתקן. אבל אם נסתכל בספרים ונקרא קצת ספרי מוסר, כל דף יתן לנו

ועל המשטרה צועקים לכיוון הלא נכון. זה לא בידם! זה בידנו! זה מהפה שלנו לאבינו שבשמים.

מי הגן בחרבן בית שני על עם ישראל במשך ארבעים שנה?

צדיק אחד בשם רבי צדוק. שהיה מתענה ארבעים שנה. ארבעים כפול שלש מאות ששים וחמש יום! למעלה מ-14,000 יום. הוא התענה בשביל שלא יחרב לעם ישראל בית המקדש. אם היה עוד רבי צדוק אחד, אי אפשר היה להרע לעם ישראל כלל. גופו היה שקוף מרוב

אולי, אפשר לשנות גזרה. איך משנים גזרה? אם יש גזרה שהיא חתומה בטיט, עדין ניתן לשנות, ע"י תפילות, תשובה, צדקה. אם היא חתומה בדם, לא יועיל.

תפילה

"מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ.."

מוזכרים כאן ארבעת היסודות הקיימים בעולם: מים, עפר, אש ורוח

לא הביא את הפסוק: "מה גדלו מעשיך ה' מאד עֲמֻקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ" (תהלים פרק צב ו), שלכאורה הוא יותר מתאים).

כד'. וביאר המהרש"א בחדושי שם: שהוזכרו כאן במעשי ה' ארבעת היסודות

הרב יוסף ירושלמי מיוחד לגנזי המלך

"מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' בְּלִים בְּחֻמְהָ עֲשִׂיתָ"

בגמרא מסכת חולין (קכו.): 'אמר רבי עקיבא: 'יש לך בריות גדולות בים ויש לך בריות גדולות ביבשה. שבים - אלמלי עולות ביבשה מיד מתות. שביבשה - אלמלי יורדות לים מיד מתות. יש לך בריות גדולות באור (סלמנדרא) ויש לך בריות גדולות באויר. שבאור - אלמלי עולות לאויר מיד מתות, שבאויר - אלמלי יורדות לאור מיד מתות. (הוי אומר): "מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' " (תהלים קד

הקיימים בעולם: מים, עפר, אש ורוח וכל נברא אינו יכול לצאת מטבעו. (וצ"ב למה המאורות. ■

פרשת מסעי

"וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל פִּי ה' וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם" (במד' פרק לג ב)

מתי יהנו בני ישראל מממונם במסעיהם ומתי לא? על פי ה'סנדלר' רבי משה יעקב הכהן רביקוב זצ"ל

ישראל ולא להכניס, כי מעולם לא תקנו פעם אחת איוז תקנה שיהיה ממנה הכנסה לישראל, כי כל מעשיהם להוציא ולא להכניס. גם ידוע כשישראל אין עושים רצונו של מקום נקראים בשם "אֵלֶּה" כמו שכתב הרב 'שער המלך' ז"ל (ח"ב עי"ן שם).

האומות תמיד לוקחות מישראל מסים וארנוניות. נמצא שמה שהאדם טרח ועבד ויגע עבודת יומם ולילה במשאו ומתנו, הנה למפרע, עבודתו היתה בשביל המלך,

שמה שהרויח נתנו למלך. ואם כן הוא, ודאי לפי זה, תמיד מתקיים בהם "וַעֲבַדְתָּ אֶת אֱיִבֶיךָ". לפי זה יש לכנות את האומות בשם מוציאים, כי דרכם להוציא ממון מיד

מדוע כפילות הלשון במלה "לְמַסְעֵיהֶם"? וגם תחילה אמר "מוֹצְאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם" ואחר כך להיפך?

ויובן הדבר לפי מה שאמרו חז"ל בברכות (לה.): 'בזמן שישראל עושים רצונו של מקום, מלאכתם נעשית על ידי אחרים. שנאמר: "וַעֲמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנְכֶם" (ישעיה סא, ה). ובזמן שאין ישראל עושים רצונו של מקום, מלאכתם נעשית על ידי עצמם. שנאמר: "וְאִסְפַּתְּ דָּגְנֶךָ" (דברים יא, יד). ולא עוד, אלא שמלאכת אחרים נעשית על ידן. שנאמר: "וַעֲבַדְתָּ אֶת אֱיִבֶיךָ" (דברים כח מ).

ויש לחקור שהרי לא מצינו שום פעם שיהיו ישראל זורעים וחורשים עבור אחרים גם כשאין עושים רצונו של מקום ולא שכיחא בהם גזירה זו דוקא; "וַעֲבַדְתָּ אֶת אֱיִבֶיךָ". אלא שתמיד בכל ימי גלותם מתקיים בהם הפסוק: "וַעֲבַדְתָּ אֶת אֱיִבֶיךָ". כי

שו"ת 'חברותא' למה לא יהיה איסור 'סותר' באכילת גבינה בשבת?

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

מערכת 'חברותא' מיוחדת לגנזי המלך

שבת דף צה ע"א

שאלה: נתפרש בגמ' שאיסור עשיית גבינה בשבת הוא מטעם 'בונה', רצוני לברר למה לא יאה איסור באכילת גבינה משום 'סותר'?

הבנין וכגון בבנין לבנים או אבנים שסותר ומפרק הלבנים ממקום קביעותם, אבל אם יבטל את כל המבנה (כגון באופן שימיס את כל המבנה) אין בזה משום 'סותר' וכן בגבינה אם יפרק חלק מחלק ממקום דיבוקם יאה בזה משום 'סותר', אבל כשאוכל או מגררו אינו מפרק את הבנין אלא מבטלו כליל ואינו בכלל איסור 'סותר'.

הבנין וכגון בהג'מפכ"ג מהל' שבת אות א' מוכיח שהלכה אין בנין וסתירה בכלים, ממה שאמר רב: ש'מסיקין ביום טוב בכלים' (כ"ח:) והא אין לך סתירה גדולה מהסקה וכיצד התירו רב? הרי 'סותר' לא הותר ביום טוב. וכתב על זה ה'אור שמח': ולפלא איך שייך זה ל'סתירה'? כיון שמבערו לגמרי. והיינו שדבר פשוט הוא לאור שמח' שאין 'סתירה' כשמבטל לגמרי את הבנין ולא נאמר איסור 'סותר' אלא כשמפרק את הבנין חלק מחלק וכנ"ל.

תשובה: כדף צ"ה ע"א מבואר שה'מגבן' חייב משום 'בונה' ומבואר ברמב"ם (הל' שבת פ"י ה"ג) שהוא מפני שכל המקבץ חלק אל חלק ודיבק הכל עד שיעשו גוף אחד הרי זה דומה לבנין וחייב משום 'בונה'.

וב'משמרת חיים' (להגר"פ שיינברג) שואל: מדוע לא יאה איסור באכילת הגבינה משום 'סותר' וכעין זה דן ה'כרוך טעם' (עשרת חכמים ס"ו) שלכאורה יאה אסור לגרר את הגבינה משום 'סותר' ובאמת אמרו במשנה (קכ"ב): שמותר לטול מגירה לגור בה את הגבינה (אלא שיש לעשותו באופן שאין בו משום 'סוחף') ולמה אין בזה משום 'סותר'.

פירוש ה'משמרת חיים'
והגר"פ שליט"א (שם) מפרש שלא נאמר איסור 'סתירה' אלא כשסותר את

הלכות תפילין

מתוך ה-CD "התפילין והנחתן"

לזוז מהמנהג. (סימן כ"ה סעי' י"א ס"ק מ"ב)

ט. אסור להפסיק בדבור, בין תש"י לתש"ר, עד שיגמור ההרוק של תש"ר ואפילו בלשון הקדש ואפילו דבור של מצוה ואפילו לענות איש"ר וקדושה, אסור. ולכתחלה, אסור להפסיק אפילו בדברים שהן לצורך התפילין. וכן אסור לכתחלה להפסיק, אפילו בשתיקה, אם שוהה הרבה שלא לצורך. ואפילו לרמוז בעיניו ולקרוץ באצבעותיו, בין תש"י לתש"ר, יש להזהר לכתחלה. (סימן כ"ה סעי' ט' י" ס"ק כ"ח כ"ט ל"ד)

י. מקום הנחת תפילין ש"י, בזרוע שמאל בבשר התפוח, הנקרא 'קוברת', שבעצם שבין המרפק ובית השחי. וצריך

דבר יום ביומו

הרב יוסף הלברין מיוחד לגנזי המלך

צפור דינים מ'משנה ברורה'

ז. צריך לברך על התפלה של יד' אחר ההנחה על הקיבורת וקודם קשירתו. וכן ב'של ראש' אחר שמונחין על הראש, קודם שמהדקן ולא בעודו בידו. ויזהר שיהא ראשו מכוסה בטלית, בשעת ברכה, כדי שלא יברך בגלוי הראש. (סימן כ"ה סעי' ח' ס"ק כ"ז)

ח. הברכה וההנחה, בין הש"י ובין הש"ר צריך להיות מעומד. ויש מי שכתב ע"פ הקבלה להניח ש"י מיושב וש"ר מעומד. ובמדיניות אלו, לא נהגו כן. ואין

בין המצרים

שנאת חנם

מתי נקראת השנאה כלפי הזולת 'שנאת חנם' ומתי לא?

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיוחד לגנזי המלך

מהי ההגדרה של 'שנאת חנם'?

כתוב בגמרא: על מקרה שבעטיו מותר לשנוא אדם 'לחנם' והוא: 'והרואה דבר ערוה בחבירו ומעיד בו יחיד' (פסחים ק"ג:) אם ראית בו דבר ערוה והיית עד יחיד לדבר ואינך יכול לספר זאת בבית דין ומוכן שגם לא בפרהסיא - מצוה עליך לשנוא אותו על רשותו וזו 'שנאת חנם', כביכול, לפי שאין אדם נוסף יודע על החטא. פרט לכך, כל שנאה אחרת היא שנאת חנם בלי מרכאות!

אמנם הגמרא (מסכת תענית ז:): מביאה את דברי רב נחמן בר יצחק, שאדם שיש לו עזות פנים מותר לשנאותו; 'רב נחמן בר יצחק אמר: מותר לשנאותו. שנאמר: 'ועז פניו ישנא' (קהלת פרק ח א) אל תקרי: 'ישנא' אלא: ישנא'. - ברם, כאן החטא גלוי וידוע לכל ולכן אין להשתומם על השנאה המופגנת כלפי אותו אדם.

היה לנו בית מקדש, שהיה 'כור אטומי' של יראת שמים. כשהיה יהודי חוטא, היה מביא קרבן ומתכפר. לא היה יהודי בירושלים שהלך לישון וחטא בידו!

אומר ירמיהו לגוי שהולך איתו - ונבוכדנצר שמו: 'תן לי להציל את בית המקדש'.

אומר נבוכדנצר: 'לא, בית המקדש יחרב'!

אומר ירמיהו: 'אם לא את בית המקדש, תן לי במתנה לפחות את הסנהדרין, הלא מדובר בכמה זקנים...?' ונבוכדנצר מתעקש: 'לא!'

ושבו מנסה ירמיהו: 'תן לי את התינוקות של בית רבן' ונבוכדנצר בשלו: 'לא!'

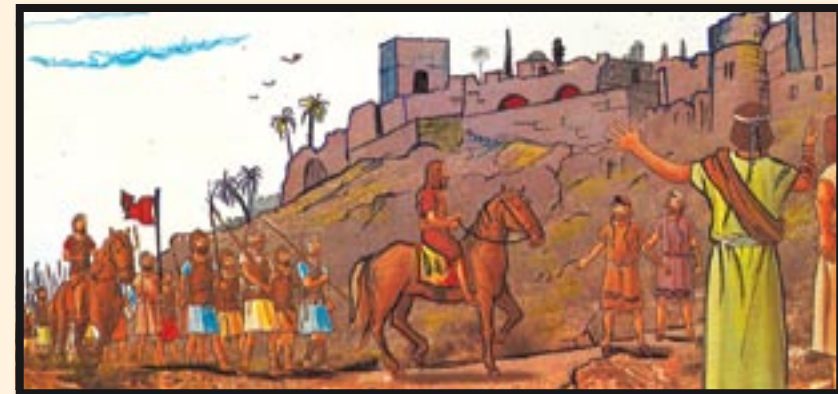
אז מה תתן לי, הלא אנחנו חברים?' שואל ירמיהו.

אומר לו נבוכדנצר: 'ביום שאשרוף את ירושלים, אתן לך חצי יום, מהצהרים ועד הערב, להציל את מי שתרצה'.

עברו שנים ונבוכדנצר נהיה מלך ועלה עם צבאו על ירושלים להחריב את העיר. הוא צר שלש שנים על ירושלים. ירמיהו היה מהנצורים ונבוכדנצר

הוא להמיט 'בשבת עברתו' וקבלתי ממנו הבטחה להציל יהודים - אבל ד' לא רצה... 'אותי' (נהג נילך חשך ולא אור' (איכה פרק ג ב). ד' לקח אותי בצויו לענותות והחזיר אותי בחושך ולא באור, כי לא רצה שאציל דבר במשך אותו חצי היום, שקבלתי מנבוכדנצר...

ירמיהו עומד בירושלים החרבה וד' אומר לו: אני דומה היום לאדם שהיה לו בן יחידי ועשה לו חופה - ומת הבן בתוך החופה. האם אין לך כאב לא עלי

ולא על בני? למה אתה לא בוכה? לך אפוא וקרא לאברהם ליצחק וליעקב מקבריהם. הם יודעים לבכות!.

מה הפשט בכך? האם ירמיהו לא יודע לבכות?

המפרשים מסבירים: ירמיהו ניבא על החרבן, נבואה אחר נבואה; נבואה ועוד נבואה. עבור ירמיהו ענין החרבן לא היה דבר חדש וממילא הככי היה בערבון מוגבל. אבל לאברהם, ליצחק, ליעקב ולמשה רבנו, שלא יודעים מכך, הם ידעו לבכות.

כשיאמרו להם בפתע שנחרב הבית - 'תראה אלו בכיות יהיו כאן' אומר ד' לירמיהו.

אומר ירמיהו לד': 'איני יודע היכן משה קבור?'

אמר לו: 'לך עמוד על שפת הירדן והרם קולך וקרא: 'בן עמרם, בן עמרם' עמוד וראה את צאנך, שבלעוהו

אויבים!'.
מספר המדרש: 'מיד הלך ירמיהו ל'מערת המכפלה' ואמר לאבות האומה: 'עמדו, הגיע הזמן שאתם מתבקשים לפני הקב"ה'. שאלוהו: 'למה? ענה להם: 'איני יודע'.

ולמה ענה כך, הלא ידע ירמיהו למה נקראו אבות האומה? אלא שהיה מתירא שלא יאמרו: 'בימיך היתה לבנינו זאת'; לא רצה שיאמרו לו 'אתה אשם'!.

לאחר מכן ירד לשפת הירדן וקרא: 'בן עמרם, בן עמרם, עמוד. הגיע הזמן שאתה מבוקש לפני הקב"ה'.

אמר לו: 'מה יום מיומים שאני מבוקש?'

אמר לו: 'איני יודע'.
הניחו משה והלך אצל מלאכי השרת ואמר להם: 'משרתי עלין כלום יודעים אתם למה אני מתבקש לפני הקב"ה?'

אמרו לו: 'בן עמרם, האם יודע אתה שבית המקדש חרב ובני ישראל גלו?'

והיה צועק ובוכה עד שהגיע לאבות האומה. מיד הניחו ידיהם על ראשיהם והיו צועקים ובוכים עד שערי בית המקדש. כיון שראה אותם הקב"ה מיד: 'ויקרא ד' אלקים צבקות ביום ההוא לבכי ולמספר ולקרחתה וליחגור שק' (ישעיהו כב יב).

ואלמלא מקרא שכתוב, אי אפשר לאומרו; והיו בוכים והולכים משער זה לשער זה כאדם שמתו מוטל לפניו וד' סופד ואומר: 'אוי לו למלך שבקטנותו הצליח ובקנותו לא הצליח'. זה היה הבכי הגדול כשנחרב הבית.

בעל 'שבט הלוי' הגר"ש וואזנר נוהג לומר: כי בימים אלה צריכים לדבר על האמת. אנשים שכחו כלל לומר את האמת. השקר קבל היתר לגמרי ומי שאומר אמת נחשב לבטלן.

כתוב בגמרא (מסכת פסחים) על הפסוק: '...בבקר עמים קרבות יחפצו' (תהלים סח לא). מי גרם להם לישראל שיהיו מפוררים בין העמים?

אומרת הגמרא: ה'קרבות' שהיו חפצים בהם; מפני אותם קרבות פוזרו ישראל בין

העמים.
מסביר המהרש"א: למה הכונה ב'קרבות'? בזמן הבית השני ה'בריונים' רצו קרב וזה גרם לחרבן.

ה'בן יהודע' מסביר גמרא זו, ע"פ הגמרא (מסכת שבת ק"ד): המלה 'אמת' מורכבת מאותיות רחוקות: 'א' ת' שהן בקצוות. ובאמצע האות 'מ'. ואילו המלה 'שקר' מורכבת מאותיות סמוכות.

אומר ה'בן יהודע': מי גרם להם לישראל שיהיו מפוררים בין האומות? 'קרבות' - עם ישראל חפש את הקרוב - את השקר (שהן אותיות הקרובות) ולא חפשו את הרחוק - את האמת.

כתוב: 'מרחוק ד' נראה לי' (ירמיהו ל"א ב') אדם שמשמש ב'אמת', אז 'מרחוק' (שזה האמת, שהאותיות 'א' ות' הן רחוקות ומ' באמצע רחוקה מא' ומת') 'ד' נראה לי'.

גם אצל אברהם כתוב: 'וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק' (בראשית כב ד) בזכות האמת הוא ראה את המקום.

וכשיבוא משיח מה יהיה הדבר הראשון שיעשה?

אומרת הגמרא (מסכת עדויות ט:): 'שאינ אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב, אלא לרחק המקורבין בזרוע ולקרב המרוחקין בזרוע'! יבוא אליהו אלא בשביל להרחיק המקורבים ולקרב המרוחקים. להרחיק את המקורבים - זה ה'שקר'. יש להרחיק את ה'שקר'. לקרב את המרוחקים פירושו - לקרב את האמת'.

רש"י הקדוש כשבא לפרש התורה, רצה שתקף 'אמת' את פירושו, לכן פתח את הפרוש על התורה באות 'א' - 'אמר רבי יצחק' (בר' א א). ואילו את פירושו לתורה סיים רש"י באות 'ת' - 'יישר כוחך ששברת' (דב' לד יב). את האות 'מ' יש לשים באמצע התורה ובכך ליצור 'אמת', אלא שהמלה האמצעית בתורה היא 'גחון' (ויקר' יא מב). 'גחון' זה בטן ואין בה את האות 'מ'! מה עשה רש"י? פירש את המלה: 'הולך על גחון' - זה נחש. ולשון גחון - שחייה שהולך שח ונופל על מעיו, 'גחון' = 'מעיו' בכדי שתהיה לו האות החסרה 'מ' ובכך להשלים את המלה 'אמת'. ■

גלות

בכיה על העבר

ירמיהו הנביא
לאפלטון: רק יהודי
יכול להבין את עומק
הבכיה על העבר. על
פי הרב שמשון דוד
פינקוס זצ"ל

בספר 'תורת העולה' לרמ"א (מובא בספר 'לב אליהו' בראשית עמ' רסג): מסופר; שבשעה שראה ירמיהו את חרבן בית המקדש, נפל על העצים והאבנים ובכה. פגש אותו אפלטון - מפילוסופי יון ושאלו: 'אתה החכם שביהודים, אתה בוכה על עצים ואבנים?! ועוד שאל אותו: 'מה לך לבכות על העבר, מה שהיה היה. אדם חכם לא בוכה על העבר, אלא בונה את העתיד'.

אמר לו ירמיהו: 'אתה הרי פילוסוף גדול, ודאי יש לך שאלות בפילוסופיה?!'. אמר לו אפלטון: 'יש לי שאלות, אבל אינני חושב שיש מי שיודע לענות עליהן!'. אמר לו ירמיהו: 'שאל אותן ואני אשיב לך עליהן!'. אפלטון שאל - וירמיהו ענה לו על כל קושיותיו, עד שתמה הפילוסוף אם העומד לפניו הוא אדם, או שמא מלאך, המלא בחכמה נפלאה.

אמר לו ירמיהו: 'דע לך שכל חוכמתי היא מאותם עצים ואבנים! - ומה ששאלת מדוע אני בוכה על העבר לא אענה לך, כי דבר זה עמוק מאד ולא תצליח להבינו - רק יהודי יכול להבין את עומק ענין הבכיה על העבר'. ■

"וַיִּזְעַקוּ אֶל ד' בַּצַּר לָהֶם מִמַּצְקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם.."

➤➤➤ המשך מעמ' 1

להבין, (לא פעם, כמה פעמים) עד כמה יש לנו לתקן.

הרב שלמה לוינשטיין סיפר לי מעשה שהיה בזמן המגיד מדובנה: בזמנו היתה קדחת. והוא היה אוסף כספים - תרומות, כשביל להציל יהודים. הגיע לאיזה רופא ובקש להתרימו. אמר לו הדוקטור: "אני לא נותן כסף!" שמע המגיד מדובנה שהוא לא רוצה לתרום להצלה, אמר לו: "אני רוצה לשאול אותך שאלה ברפואה. אמור לי, זה נכון מה שאומרים, שמי שיש לו קדחת, טוב שיאכל דג, כיון שדג מועיל לקדחת?" אמר לו: "כן, אבל מה הקשר למה שאנחנו מדברים?" אמר לו: "בוא אני אסביר לך: מי שתורם הרבה כסף לצדקות, הוא יהיה צדיק. אפילו אם ימות מקדחת והוא יגיע לעולם העליון, בבוא הזמן, יש דג לזיתן שהצדיקים אוכלים ממנו ואם יש לו קדחת, יאכל את הדג ויתרפא מהקדחת. אבל מי שלא נותן צדקות ושומר את הכסף, בסוף הוא יפטר לא כצדיק, את הכסף הוא ישאיר כאן ואת הקדחת הוא יקח איתו. אבל הדג ההוא לא יעזור לו, כי זה דג רק לצדיקים. לא לכאלה כמוך, עם קדחת! או במילים אחרות, אתה תקבל שמה קדחת".

סבל. ובנוסף המצב הכללי והעניות והאנשים מסכנים והאבטלה ואין חנוך ובריונות, לא רואים עתיד. הקב"ה דופק, נוקש קלות: "אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי..". (שיר השירים פרק ה' ב), תפתח לי פתח אחד מפולש, אומר הקב"ה, בתוך חלב. פתח אחד מפולש. 'אמר הקב"ה לישראל: בני, פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודר של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרניות נכנסות בו' (מדרש רבה שיר השירים פרשה ה)

אצל שומרי התורה והמצוות צריכים להתעורר מאד על ענין; "ותהי יראתם אתי מצות אנשים מלמדה" (ישעיה פרק כט יג) ועל זה צועק הנביא: "לכן הנני יוסף להפליא את העם הזה הפלא נפלא" (ישעיהו כט יד). מכות על מכות. למה? "מצות אנשים מלמדה". תפילה בלי רגש, בלי כונה, הכל נעשה דרך אגב, בלי עמל, בלי יגיעה, בלי כונה אמיתית! הקב"ה מסתכל ואומר: גאלתי אתכם, הוצאתי אתכם מצרים משעבוד חומרי. זו לא הגאולה. הגאולה האמיתית, זה שאתם מקבלים את התורה בהר סיני. זאת הגאולה. בן חורין, זה מי שעוסק בתורה הוא בן חורין מיצר הרע, בן חורין ממלאך המות. זהו בן חורין!

אבל מה אנחנו, מנסים להיות בני חורין משעבוד החומר: "אם היה לי כסף הייתי יושב בכולל, הייתי לומד..." איזה הבטחות יש לכל אחד בבחינת 'בין אדם לעצמו'. מי אמר שהקב"ה רוצה שכשיהיה לך כסף תשב בכולל? הוא רוצה שתשב בכולל גם כשאתן לך כסף!

כתוב: ש'נבוכדנצר הרשע רצה לומר שירה לפני הקב"ה, ירד המלאך מיכאל וסטר על פניו' שואלים: מה, הקב"ה לא רצה לשמוע את השירה של נבוכדנצר? התשובה: הקב"ה רצה לשמוע. אבל הוא רצה לשמוע אותו שר, אחרי סטירה! כשאדם נוח לו, טוב לו, מתאים לו ובא לו, במצב כזה הוא שר. אבל נראה אותו שר מתוך היסורים, מתוך הקשיים, אז תגיד 'הללו-יה' (פסוקי דזמרה)! זה המבחן שלנו.

אסור לקפוא על השמרים. צריך כל הזמן להתעלות. כל הזמן לפעול במישור

האישי - ובמישור הצבורי להרביץ תורה, לחזק אחרים, לעשות מה שאפשר, הבעיה שאנחנו לפעמים קופאים. אתם תגיעו למעלה וישמיעו לכם את התפילות שכל יום אמרתם 'ברוך הוא אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע פתוכנו' (תפילת ובא לציון) שבראנו לכבודו! לכבודו! לכבודו! אנחנו חשבנו על עצמנו? חס ושלום! רק לכבודך אבינו! "לא לנו ד' לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך על אמתך" (תהלים קטו א)! אנחנו וכבוד? חס ושלום! "למען זמרה כבוד". (מתוך תפילת ובא לציון)! "למען זמרה כבוד ולא דם ד' א-לקי לעולם אודך" (תהלים ל יג) אנחנו כבוד? חס ושלום! איזה כבוד? רק לכבודו. אז יבוא הקב"ה ויגיד - כל מה שעשית לכבודו! דאגת להיות; רק אתה תלמיד חכם! ללמוד לבד, לאכול לבד, להנות לבד. היה לך אח עני, שכן. אין עני אלא בדעת. לא ידע מיהרות, לא הבין. כמה השתדלת שהוא ידע? למה לא הלבשת אותו בתורה ובמצוות? למה לא דאגת לו? אם היית דואג לכבודי, הרי אתה מבין שאני מתבייש שיש לי ילד שהוא רחוק ממני ובכלל לא מכיר אותי ולא יודע ממני? מה עשית בשבילי? כלום! אני את נפשי הצלתי! זה מה שיאמר לנו הקב"ה: זה לא לכבודי. זה לכבודך!

יבוא רגע שיתבעו אותנו.. יגידו לנו עברת על; "לא תעמד על דם רעך" (ויקרא יט טז). ראית את חברך טובע בנהר ולא הצלת אותו. "נדמו מידך אבקש" שנאמר: "באמרי רשע רשע מות תמות ולא דברת להזהיר רשע מדרכו הוא רשע בעונו ימות ונדמו מידך אבקש" (יחזקאל לג ח). אתה ראית אותו טובע בנהר של תאוות, של חמדות, של בלבולים. האם עשית משהו להצילו?

כתוב; שאם אדם לא יודע לשחות ולהציל את הטובע בנהר, מה יעשה? יוציא ממעותיו ושוכר אנשים שיצילוהו! אז אתה יכול לומר זאת עשיתי? אתה לא יכול לקרב אותו ולהחזיר אותו בתשובה, אבל פעלת שאנשים אחרים יצילוהו? שלחת אותו לסופ"ש עם שופר? קנית לו קלטות? השתתפת בתרומה בעבורו? עשית משהו בשביל להצילו? ולא - תביעה תהיה עליך!

זכרון עולם

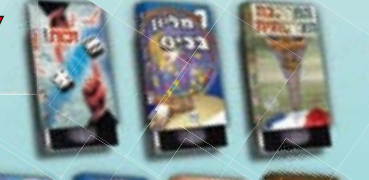
המעוניין לתרום לעלוי נשמה, ליום זכרון או להצלחה: תקשר לטל': 03-6762226 למחלקת 'גנזי המלך'

גליון זה "גנזי המלך" מוקדש לעילוי נשמתם של הנפטרים המצוינים כאן
this booklet is sponsored for the memory of:

גיאני מוסכתי בן כוסטנצא שיזכו כל עם ישראל לברכה שלמה Gianni Moscati ben Costanza	אזורה נחום בן ג'מא ומשפחתו להצלחה בפרנסה טובה Azura Nahum and his family	יהודית חכמון בת ג'מילה ובנותיה לפרנסה וחיים טובים Jeudit Hakmun bat Gamila and her daughters	אציו ציון סופר בן דוריס שיזכה ברין בבית משפט
אדי מסיקה בן ג'וליה ליוויו הגון כדי לבנות בית כשר ונאמן בישראל Eddy Messica ben Giulia	מרטינה די קסטרו בת סברניה לרפואה שלמה Martina Di Castro bat Sabrina	רב חיים רבש בן מיכול מינא לפרנסה טובה ולבנית בית כשר ונאמן Dov Haiim Devash ben Micol Mina	אילן חי רבש בן ג'לסומינה ושותפו סימו נאוז נעמן בן לאורא - לפרנסה טובה Ilan Hai Devash ben Gelsomina and his associate Simo Nesi Naaman ben Laura
בנימין בן שושנה ושלמה בן שושנה ליוויו הגון	השותפים: לאונה סונינו בן ג'וליה - אלדו אמתי בן אוג'ניו - אדורדו ספרדיה בן אמליה לחיים טובים Leone Sonnino ben Giulia Aldo Amati ben Eugenio Eduardo Safdie ben Emilia	יוסף קלוסקי בן אברהם ואשתו דניאלה בת ג'וליה לזכות בכך וכו' Yosef Calosky ben Avraham and his wife Daniela bat Giulia	סטפנו קלאו בן פראנקה לפרנסה טובה וחיים טובים למשפחתו Stefano Calo' ben Franca
אהר שלום בן מרים ליוויו הגון	ונדא פוג'אטו בת לאונורה לעלוי נשמתה Wanda Poggetto bat Eleonora	מברך נחום בן מיסה ואישתו ג'מא בלולו בת ג'ורא - לעלוי נשמתם Mevorach Nahum ben Misa and his wife Gemma Bellulu bat Giora	אנריקו אהרון מג'יאר בן רוזה לעלוי נשמתו Enrico Aaron Magiar ben Rosa
מרים בת רחל לעלוי נשמתה	נואמי ג'רבי בת מרים לעלוי נשמתה Noemi Djerbi bat Miriam	מחיליא יפת בן מלכה ומצליח לעלוי נשמתו	אהרון יפת בן שדרה לעלוי נשמתו

להרויח בגדול

בתוכנית "כח כפלים" \$28 מכספי מעשר

תקבלו סוף שבוע ששי שבת חיים קלטות וידאו, CD, טייפ, ספרים חיים טיול לאתרים בצפון חיים מנוי שנתי לעתון חיים מנוי לגנזי המלך חיים

גנזי המלך חיים מנוי שנתי חיים

מלא ושלת

הודאה לחיוב חשבון לתוכנית "כח כפלים" למשך שנה מינימום

כסיד	תאריך	מס' חשבון	מס' חשבון בבנק	קוד מסלוקה

1. אני/הח"מ שם בעלי החשבון: _____ מס' חשבונית: _____ מס' זהות / ח.פ. _____

2. פרטי הרשאה: _____ מס' _____

3. מס' חשבונית: _____ מס' _____

4. מס' חשבונית: _____ מס' _____

5. מס' חשבונית: _____ מס' _____

6. מס' חשבונית: _____ מס' _____

7. מס' חשבונית: _____ מס' _____

8. מס' חשבונית: _____ מס' _____

9. מס' חשבונית: _____ מס' _____

10. מס' חשבונית: _____ מס' _____

11. מס' חשבונית: _____ מס' _____

12. מס' חשבונית: _____ מס' _____

13. מס' חשבונית: _____ מס' _____

14. מס' חשבונית: _____ מס' _____

15. מס' חשבונית: _____ מס' _____

16. מס' חשבונית: _____ מס' _____

17. מס' חשבונית: _____ מס' _____

18. מס' חשבונית: _____ מס' _____

19. מס' חשבונית: _____ מס' _____

20. מס' חשבונית: _____ מס' _____

21. מס' חשבונית: _____ מס' _____

22. מס' חשבונית: _____ מס' _____

23. מס' חשבונית: _____ מס' _____

24. מס' חשבונית: _____ מס' _____

25. מס' חשבונית: _____ מס' _____

26. מס' חשבונית: _____ מס' _____

27. מס' חשבונית: _____ מס' _____

28. מס' חשבונית: _____ מס' _____

29. מס' חשבונית: _____ מס' _____

30. מס' חשבונית: _____ מס' _____

31. מס' חשבונית: _____ מס' _____

32. מס' חשבונית: _____ מס' _____

33. מס' חשבונית: _____ מס' _____

34. מס' חשבונית: _____ מס' _____

35. מס' חשבונית: _____ מס' _____

36. מס' חשבונית: _____ מס' _____

37. מס' חשבונית: _____ מס' _____

38. מס' חשבונית: _____ מס' _____

39. מס' חשבונית: _____ מס' _____

40. מס' חשבונית: _____ מס' _____

41. מס' חשבונית: _____ מס' _____

42. מס' חשבונית: _____ מס' _____

43. מס' חשבונית: _____ מס' _____

44. מס' חשבונית: _____ מס' _____

45. מס' חשבונית: _____ מס' _____

46. מס' חשבונית: _____ מס' _____

47. מס' חשבונית: _____ מס' _____

48. מס' חשבונית: _____ מס' _____

49. מס' חשבונית: _____ מס' _____

50. מס' חשבונית: _____ מס' _____

51. מס' חשבונית: _____ מס' _____

52. מס' חשבונית: _____ מס' _____

53. מס' חשבונית: _____ מס' _____

54. מס' חשבונית: _____ מס' _____

55. מס' חשבונית: _____ מס' _____

56. מס' חשבונית: _____ מס' _____

57. מס' חשבונית: _____ מס' _____

58. מס' חשבונית: _____ מס' _____

59. מס' חשבונית: _____ מס' _____

60. מס' חשבונית: _____ מס' _____

61. מס' חשבונית: _____ מס' _____

62. מס' חשבונית: _____ מס' _____

63. מס' חשבונית: _____ מס' _____

64. מס' חשבונית: _____ מס' _____

65. מס' חשבונית: _____ מס' _____

66. מס' חשבונית: _____ מס' _____

67. מס' חשבונית: _____ מס' _____

68. מס' חשבונית: _____ מס' _____

69. מס' חשבונית: _____ מס' _____

70. מס' חשבונית: _____ מס' _____

71. מס' חשבונית: _____ מס' _____

72. מס' חשבונית: _____ מס' _____

73. מס' חשבונית: _____ מס' _____

74. מס' חשבונית: _____ מס' _____

75. מס' חשבונית: _____ מס' _____

76. מס' חשבונית: _____ מס' _____

77. מס' חשבונית: _____ מס' _____

78. מס' חשבונית: _____ מס' _____

79. מס' חשבונית: _____ מס' _____

80. מס' חשבונית: _____ מס' _____

81. מס' חשבונית: _____ מס' _____

82. מס' חשבונית: _____ מס' _____

83. מס' חשבונית: _____ מס' _____

84. מס' חשבונית: _____ מס' _____

85. מס' חשבונית: _____ מס' _____

86. מס' חשבונית: _____ מס' _____

87. מס' חשבונית: _____ מס' _____

88. מס' חשבונית: _____ מס' _____

89. מס' חשבונית: _____ מס' _____

90. מס' חשבונית: _____ מס' _____

91. מס' חשבונית: _____ מס' _____

92. מס' חשבונית: _____ מס' _____

93. מס' חשבונית: _____ מס' _____

94. מס' חשבונית: _____ מס' _____

95. מס' חשבונית: _____ מס' _____

96. מס' חשבונית: _____ מס' _____

97. מס' חשבונית: _____ מס' _____

98. מס' חשבונית: _____ מס' _____

99. מס' חשבונית: _____ מס' _____

100. מס' חשבונית: _____ מס' _____

אבריאל
יש טעם!

טעם נפלא!

100% סויה אורגנית!

פולוי סויה לא מהונדסים!
(אכן הטעם הנפלא)

רק 1.4% שומן!

יש יתרונות
אמסקה סויה
של טעמן:

בהשגחת הברוך
מאיר שלום
אוריאל הרץ